

Sygn. akt **XX GC 312/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sek. sąd. Justyna Sowa

po rozpoznaniu w dniu 26 maja 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. S.**

przeciwko **(...) S.A. z siedzibą w W. (dawniej (...) S.A. w W.)**

o stwierdzenie nieważności uchwał

1. oddała powództwo w całości,
2. zasądza od powoda W. S. na rzecz pozwanego (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 377 zł (trzysta siedemdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt: XX GC 312/13

UZASADNIENIE

Pozwem z 4 marca 2013 roku powód W. S. wniósł o stwierdzenie nieważności uchwał nr (...) Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy pozwanej spółki (działającej wówczas pod firmą (...) S.A.) z 7 lutego 2013 roku (zwanego dalej Walnym Zgromadzeniem). W uzasadnieniu pozwu zostało wskazane, że powód jest akcjonariuszem pozwanej spółki, głosował przeciwko powyższym uchwałom i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Zdaniem powoda o nieważności przedmiotowych uchwał świadczą następujące okoliczności: 1. w walnym zgromadzeniu akcjonariuszy z 7 lutego 2013 roku brali udział akcjonariusze, którzy w rozumieniu art. 87 ustawy o ofercie spełniali kryteria akcjonariuszy działających w porozumieniu i nie zgłosili tego porozumienia w trybie przewidzianym dla raportów bieżących spółki, 2. osoby, którym przydzielono akcje serii (...) i (...) nie były uprawnionego wykonywania prawa głosu z tych akcji, gdyż uchwała w sprawie emisji akcji serii (...) i (...) nie była wskazana w porządku obrad Walnego Zgromadzenia zwołanego na dzień 20 czerwca 2013 roku, 3. objęcie akcji serii (...) i (...) powinno nastąpić przez opłacenie ich gotówką, zaś ich opłacenie nastąpiło w drodze potrącenia wzajemnych wierzytelności, 4. akcje serii (...) i (...) zostały wydane jako akcje zdematerializowane, tymczasem w dacie wykonywania prawa głosu były traktowane jako przez akcjonariuszy i zarząd spółki jako akcje na okaziciela (pozew k. 3-13).e

W odpowiedzi na pozew pozwana spółka wniosła o oddalenie powództwa w całości. Przyznała, że powód jest akcjonariuszem pozwanej spółki, brał udział w Zgromadzeniu z 7 lutego 2013 roku, głosował przeciwko skarżonym

uchwałam i po ich powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. W odniesieniu do podniesionego zarzutu istnienia porozumienia pozwana podniosła, że nie jest w stanie się do niego odnieść z uwagi na bardzo ogólny charakter tego zarzutu. Pozwana podniosła również, że akcjonariusze posiadający akcje serii (...) nie uczestniczyli i nie wykonywali prawa głosu na spornym zgromadzeniu. W odniesieniu do zarzutów dotyczących akcji serii (...) pozwana podniosła, że nie ma podstaw do uznania za nieważne z mocy prawa uchwał podjętych 20 czerwca 2012 roku. Pozwana podniosła również, że akcje serii (...) miały formę dokumentu do czasu dokonania ich dematerializacji, która nie miała miejsca do dnia spornego Walnego Zgromadzenia (odpowiedź na pozew k. 34-41).

W piśmie z 22 kwietnia 2014 roku pełnomocnik powoda przedstawił wykaz powiązań osobowych pomiędzy uczestnikami Walnego Zgromadzenia pozwanej spółki z 7 lutego 2013 roku (pismo z załącznikami k. 140-164).

Sąd ustalił, co następuje:

Powód W. S. jest akcjonariuszem pozwanej spółki. 7 lutego 2013 roku powód brał udział w Walnym Zgromadzeniu (okoliczność bezsporna).

20 lipca 2012 roku podczas Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia akcjonariuszy pozwanej spółki (będącego kontynuacją Zgromadzenia z 20 czerwca 2012 roku) została podjęta uchwała (...), na podstawie której Walne Zgromadzenie wyraziło zgodę na emisję przypozwaną spółkę 1 100 000 warrantów subskrypcyjnych serii (...) uprawniających do objęcia akcji na okaziciela serii (...) o wartości nominalnej (...) zł (jeden złoty pięćdziesiąt pięć groszy) każda, z wyłączeniem prawa poboru. W uchwale postanowiono, że kacje serii (...) będą zdematerializowane. W § 5 omawianej uchwały Walne Zgromadzenie pozwanej spółki upoważniło zarząd do dokonania wszelkich czynności prawnych i faktycznych niezbędnych do m. in. dokonania dematerializacji warrantów subskrypcyjnych serii (...) oraz akcji serii (...) spółki (akt notarialny – protokół Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia k. 63-75).

Powód nie uczestniczył w Walnym Zgromadzeniu z 20 czerwca 2012 roku i 20 lipca 2012 roku. Nie zaskarżył również uchwały (...) w przedmiocie emisji akcji serii (...) (okoliczność bezsporna).

Akcje serii (...) zostały opłacone i wydane osobom uprawnionym (raport bieżący zarządu pozwanej k. 83).

W obradach Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku brali udział akcjonariusze pozwanej spółki posiadający akcje serii (...). W toku obrad przedmiotowego Walnego Zgromadzenia została powołana komisja, której zadaniem było sprawdzenie prawidłowości listy akcjonariuszy uczestniczących w zgromadzeniu. Komisja ta stwierdziła różnicę w liście akcjonariuszy, którą przed zgromadzeniem zarząd przekazał jednemu z akcjonariuszy (M. L.) z listą obecności i osób uprawnionych do głosowania na spornym Walnym Zgromadzeniu. Rozbieżność została wyjaśniona przez prezesa zarządu pozwanej spółki, który poinformował, że na liście została umieszczona spółka (...) po ingerencji tego akcjonariusza uprawionego z akcji serii (...) w ilości 298 000 (zeznania świadka M. L. k. 127 -128, płyta CD k. 130, protokół z prac komisji k. 220).

Część akcjonariuszy pozwanej spółki, w tym także biorących udział w spornym Walnym Zgromadzeniu z 7 lutego 2013 roku były osobami znającymi się bądź spokrewnionymi. Akcjonariuszami pozwanej spółki są również osoby prawne powiązane ze sobą osobami wchodzącymi w skład ich organów (zeznania świadka M. L. k. k. 127 -128, płyta CD k. 130, zeznania świadka M. O. (1) k. 799 – 800, płyta CD k. 801).

Cześć akcjonariuszy pozwanej spółki brała udział w Walnym Zgromadzeniu poprzez ustanowionych pełnomocników (pełnomocnictwa k. 193-219).

Jednym z pełnomocników akcjonariuszy był M. T. (1). W dacie Walnego Zgromadzenia nie był on akcjonariuszem pozwanej spółki. Akcjonariuszami pozwanej były natomiast osoby bliskie M. T. (1), tj. jego matka - M. T. (2) i partnerka życiowa - M. G.. Zarówno M. T. (2), jak i M. G., a także E. G. (matka M. G.) były reprezentowane podczas Walnego Zgromadzenia przez pełnomocnika P. G.. Podczas spornego Walnego Zgromadzenia P. G. reprezentował również G. R.. P. G. i M. T. (1) są ze sobą spokrewnieni, w ten sposób, że ich matki są siostrami. E. G., ani M. G. nie uzgadniała

z innymi akcjonariuszami pozwanej sposobu głosowania na Walnym Zgromadzeniu z 7 lutego 2013 roku. Uzgodnień takich nie czynił również G. R. (zeznania świadka M. T. (1) a k. 836, zeznania świadka P. G. k. 837, zeznania świadka E. G. k. 837 płyta CD 840, pełnomocnictwa k. 210, 211, 212, 213).

Podczas przedmiotowego Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku została podjęta uchwała (...) o powołaniu M. T. (1) na stanowisko członka Rady Nadzorczej. Po jej podjęciu powód oświadczył, że głosował przeciwko przedmiotowej uchwale i wniósł sprzeciw wobec jej podjęcia. Podczas przedmiotowego zgromadzenia została również podjęta uchwała (...) o powołaniu P. G. na stanowisko członka Rady nadzorczej. Po jej podjęciu powód oświadczył, że głosował przeciwko uchwale i złożył sprzeciw wobec jej podjęcia (akt notarialny - protokół Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z 7 lutego 2015 roku k. 221-241).

Po odbyciu powyższego Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku, 11 lutego 2013 roku akcjonariuszom pozwanej spółki zostały wydane akcje serii (...) (raport bieżący k. 125).

W toku procesu w niniejszej sprawie M. T. (1) i P. G. złożyli rezygnację z funkcji członków Rady Nadzorczej pozwanej spółki, do pełnienia której zostali powołani spornymi uchwałami nr (...) będącymi przedmiotem żądania pozwu w niniejszej sprawie (wydruk raportu pozwanej spółki k. 834 i 833).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o powołane dowody. W ocenie Sądu w pełni wiarygodny dowód w niniejszej sprawie stanowią złożone do akt sprawy dokumenty. Autentyczność ich nie była również kwestionowana przez strony niniejszego postępowania. Na marginesie należy wskazać, że nie wnoszą istotnych okoliczności do niniejszej sprawy dokumenty z akt rejestrowych pozwanej spółki, których kopie zostały załączone do akt niniejszej sprawy, o czym szerzej w dalszej części uzasadnienia. Zdaniem Sądu analogicznie należy ocenić wydruki z systemów informacji prawnej złożone przy piśmie pełnomocnika powoda z dnia 22 kwietnia 2014 roku (k. 143-165). Zdaniem Sądu nie stanowią one dowodu powiązań, na które wskazuje art. 87 powołanej wyżej ustawy, o czym szerzej mowa w dalszej części uzasadnienia.

Zdaniem Sądu jako wiarygodne i – w znacznej części - istotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy są dowody z zeznań przesłuchanych w niniejszej sprawie świadków. Treść ich zeznań koresponduje ze sobą wzajemnie i w znacznej części koresponduje z treścią złożonych do akt sprawy dokumentów (np. protokołu Walnego Zgromadzenia czy pełnomocnictw).

Sąd nie przeprowadził dowodu z przesłuchania strony powodowej, wobec tego, że na rozprawie 8 kwietnia 2014 roku wniosek o przesłuchanie prezesa zarządu pozwanego – A. K. została cofnięty przez pełnomocnika pozwanego (k. 126).

Sąd nie przeprowadzał dowodu z zeznań świadka K. B. i przesłuchania powoda wobec tego, że na rozprawie w dniu 26 maja 2015 roku pełnomocnik powoda cofnął wniosek o jego przesłuchanie. (k. 850).

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako bezzasadne podlega oddaleniu w całości.

Zgodnie z treścią art. 425 § 1 k.s.h., osobom lub organom spółki wymienionym w art. 422 § 2 przysługuje prawo do wytoczenia przeciwko spółce powództwa o stwierdzenie nieważności uchwały walnego zgromadzenia sprzecznej z ustawą. W myśl § 2 powołanego przepisu k.s.h., prawo do wniesienia powództwa wygasa z upływem sześciu miesięcy od dnia, w którym uprawniony powziął wiadomość o uchwale, nie później jednak niż z upływem dwóch lat od dnia powzięcia uchwały.

Natomiast w myśl § 2 art. 422 k.s.h., prawo do wytoczenia powództwa o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia przysługuje:

1) zarządowi, radzie nadzorczej oraz poszczególnym członkom tych organów;

2)akcjonariuszowi, który głosował przeciwko uchwale, a po jej powzięciu zażądał zaprotokołowania sprzeciwu; wymóg głosowania nie dotyczy akcjonariusza akcji niemej;

3)akcjonariuszowi bezzasadnie niedopuszczonemu do udziału w walnym zgromadzeniu;

4)akcjonariuszom, którzy nie byli obecni na walnym zgromadzeniu, jedynie w przypadku wadliwego zwołania walnego zgromadzenia lub też powzięcia uchwały w sprawie nieobjętej porządkiem obrad.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości, że powód jest podmiotem legitymowanym do wytoczenia powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał. Poza sporem w niniejszej sprawie pozostaje okoliczność, że powód jest akcjonariuszem pozwanej spółki. Złożony do akt protokół wskazuje również na to, że powód głosował przeciwko wskazanym w pozwie uchwałom i zażądał zaprotokołowania sprzeciwu. Okoliczności te zostały potwierdzone przez stronę pozwaną w uzasadnieniu odpowiedzi na pozew (k. 36)

Zdaniem Sądu okoliczności niniejszej sprawy nie pozwalają jednak na ustalenie, że do podjęcia spornych uchwał doszło w warunkach nieważności. Zdaniem Sądu nie ma bowiem podstaw do podzielenia stanowiska powoda co do zaistnienia podnoszonych przez niego okoliczności mających świadczyć o nieważności uchwał podjętych 7 lutego 2013 roku.

W pierwszej kolejności należy podnieść, że całkowicie bezzasadne jest powoływanie się na powoda na okoliczność uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu akcjonariuszy uprawnionych z akcji serii (...). Ze złożonego do akt sprawy raportu bieżącego pozwanej spółki wynika jednoznacznie, że akcje serii (...) zostały wydane akcjonariuszom już po dacie odbycia przedmiotowego Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku. Powód nie przedstawił żadnego innego dowodu potwierdzającego jego stanowisko, że w spornym zgromadzeniu brali udział akcjonariusze uprawnieni z akcji serii (...), którzy wykonywali prawo głosu z tych akcji.

Jako całkowicie niezasadne należy uznać stanowisko powoda również w tej części, w której nieważność powołanych w pozwie uchwał wiąże z powołaniem się na nieważność uchwały z 20 lipca 2012 roku (powód błędnie wskazuje datę 20 czerwca 2013 roku) w przedmiocie emisji akcji (...). Strona pozwana zasadnie podnosi w odpowiedzi na pozew, że k.s.h. nie zna pojęcia uchwał bezwzględnie nieważnych. Nie można zatem stwierdzić, że omawiana uchwała jest nieważna z mocy prawa na podstawie twierdzenia, że nie była wskazana w porządku obrad Zgromadzenia z 20 czerwca 2012 roku (którego kontynuacja miała miejsce 20 lipca 2012 roku). Tymczasem poza sporem pozostaje w niniejszej sprawie okoliczność, że powód nie żądał stwierdzenia nieważności tej uchwały. W ocenie Sądu niezrozumiała jest argumentacja pełnomocnika powoda w omawianej kwestii wyrażona podczas mowy końcowej. Pełnomocnik powoda powołał się m. in. na tę okoliczność, że w związku z tym, że powód nie był obecny na Zgromadzeniu nie mógł wytoczyć powództwa o stwierdzenie nieważności uchwał dotyczących akcji serii (...), ponieważ jako nieobecny nie mógł wykazywać głosowania przeciwko uchwale, ani żądać zaprotokołowania sprzeciwu. Analiza powołanych powyżej przepisów k.s.h. jednoznacznie przyznaje powodowi uprawnienie do żądania stwierdzenia nieważności uchwał nieobjętych porządkiem obrad w sytuacji gdy jako akcjonariusz nie był obecny na zgromadzeniu. W świetle powyższego wydaje się, że wytoczenie powództwa w niniejszej sprawie jest próbą naprawienia konsekwencji uchybienia terminowi zaskarżenia uchwały, której przedmiotem była emisja akcji serii (...).

Zasadnie również – w ocenie Sądu – pozwana spółka podnosi, że sposób rozliczenia emisji akcji serii (...) pomiędzy pozwaną a jej akcjonariuszami nie ma wpływu na ważność uchwał będących przedmiotem żądania pozwu. Dodatkowo należy wskazać, że analiza treści uchwały w przedmiocie akcji serii (...) wskazuje – jak to podnosi strona pozwana – że dematerializacja akcji serii (...), o której mowa w § 1 pkt. 7. uchwały (...) z 20 lipca 2012 roku miała być ich formą docelową; wskazane zostało, że „akcje będą zdematerializowane”. Świadczy o tym również zapis § 5 ust. 3 pkt 3) omawianej uchwały, w którym zobowiązano zarząd do podjęcia działań mających na celu dokonanie dematerializacji warrantów subskrypcyjnych serii (...) i akcji serii (...).

W ocenie Sądu stanowiska powoda o nieważności spornych uchwał nie potwierdzają również załączone do akt sprawy kopie dokumentów z akt rejestrowych pozwanej spółki. Wynika z nich wyłącznie ta okoliczność, że ważność podjęcia uchwał dotyczących emisji akcji serii (...) i (...) była kwestionowana przez jednego z akcjonariuszy na etapie postępowania rejestrowego dotyczącego rejestracji uchwał dotyczących emisji tych akcji. Uchwały te nie były przedmiotem zaskarżenia, co zostało potwierdzone przez pełnomocnika powoda (por. oświadczenie pełnomocnika powoda na rozprawie 21 października 2014 roku k.798).

W ocenie Sądu powód nie wykazał również kolejnej podnoszonej w pozwie okoliczności, tj. istnienia porozumienia, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 5 ustawy o ofercie publicznej (...), które nie zostało zgłoszone zarządowi pozwanej spółki przed podjęciem obrad podczas Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku. Fakt, że takie porozumienie nie zostało zgłoszone wynika jednoznacznie z treści protokołu Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku. Informacji takiej udzielił prezes zarządu pozwanej spółki odpowiadając na pytanie pełnomocnika jednego z akcjonariuszy. Dla wykazania istnienia omawianego porozumienia, w toku postępowania w niniejszej sprawie powód powoływał się domniemanie ustanowione w art. 87 ust. 4 ww. ustawy o ofercie publicznej (...). Należy jednak zauważyć, że przepis ten szczegółowo wylicza rodzaje powiązań, z których istnieniem łączy się domniemanie prawne istnienia porozumienia. Pośród tych powiązań nie wskazano powiązań typu: „znajomy” czy „kuzyn”, o jakich mowa w piśmie pełnomocnika powoda z 22 kwietnia 2014 roku (k. 140- 142). Nie jest również wystarczające samo wskazanie przez świadków M. L., czy M. O. (2), że istniały powiązania rodzinne czy innego rodzaju pomiędzy akcjonariuszami biorącymi udział w Zgromadzeniu z 7 lutego 2013 roku. Należy przy tym zauważyć, że np. M. T. (1) nie był akcjonariuszem pozwanej spółki w dacie Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku. Z okoliczności niniejszej sprawy wynika że spośród akcjonariuszy pozwanej spółki tylko M. G. i E. G. – jej matka są osobami, o których mowa w art. 87 ust. 4 ww. ustawy. Tylko zatem w odniesieniu do tych akcjonariuszy można mówić o istnieniu domniemania porozumienia. Należy jednak mieć na uwadze, że omawiane domniemanie jest domniemaniem obalalnym, które – w ocenie Sądu – zostało obalone w toku postępowania w niniejszej sprawie. Zarówno bowiem z zeznań E. G., jak i M. G. wynika, że nie dokonywały one uzgodnień co do sposobu głosowania podczas Walnego Zgromadzenia z 7 lutego 2013 roku.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał również istnienia powiązań, których mowa w art. 87 ust. 4 pkt 4) ww. ustawy. Należy zwrócić uwagę, że przepis wskazuje na jednostki powiązane w rozumieniu ustawy o rachunkowości, a nie jakiegokolwiek powiązania pomiędzy osobami prawnymi, na jakie powołuje się powód we wspomnianym już piśmie z 22 kwietnia 2014 roku i załączonych do niego wydrukach z systemów informacji prawnej. Zgodnie z treścią art. 3 ust. 1 pkt 43) ustawy o rachunkowości jednostki powiązane z jednostką są to jednostki dominujące, znaczący inwestor, jednostki zależne, współzależne i stowarzyszone oraz jednostki znajdujące się wraz z jednostką pod wspólną kontrolą, a także wspólnika jednostki współzależnej. Przy czym ustawa o rachunkowości definiuje pojęcie każdego z podmiotów wymienionego jako jednostka powiązana. Rolą powoda w niniejszym postępowaniu było szczegółowe wskazanie zależności pomiędzy akcjonariuszami pozwanej spółki, o których mowa w powołanym przepisie ustawy o rachunkowości i ich udowodnienie. Tymczasem powód nawet nie wyjaśnił np. czy i który z akcjonariuszy pozwanej spółki jest jednostką dominującą, zależną czy współzależną w stosunku do innego (którego) akcjonariusza. Nie sposób to wywieść z dość lakonicznych w treści wykresów załączonych do pisma z 22 kwietnia 2014 roku.

Mając na uwadze powyższe, na mocy powołanych wyżej przepisów, należało orzec jak w sentencji wyroku.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1 k.p.c.. Na kwotę zasądzoną od powoda na rzecz pozwanego z tego tytułu składają się: wynagrodzenie pełnomocnika pozwanej spółki ustalone w oparciu o przepisy obowiązującego Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa. W tym miejscu wskazać należy, że w świetle okoliczności niniejszej sprawy nie mamy do czynienia z oczywistą bezzasadnością powództwa. Nie można bowiem uznać, że bez szczególnej znajomości przepisów żądanie powoda zgłoszone w niniejszej sprawie można było ocenić jako nadużycie prawa. Dodatkowo należy zauważyć, że ocena żądania pozwu wymagała przeprowadzenia postępowania dowodowego. Z tych względów wniosek pozwanej spółki o zasądzenie kwoty odpowiadającej dziesięciokrotności kosztów sądowych nie zasługiwał na uwzględnienie.

SSO Agnieszka Baran